

Luc Bonneux is arts en epidemioloog. Hij werkt momenteel in een verpleeghuis.

Luc Bonneux

Het is tijd om plaats te ruimen voor jong geweld

VINCENT BOON

Jonge meiden

Ik was lang niet in klimaatverandering geïnteresseerd. De belangrijkste reden was het herkenbare academisch wangedrag. De met geknoei bekende wetenschapper zag bangmakerij. In complexe simulatiemodellen zijn de feiten nooit te scheiden van de wensen van hun makers. We kunnen het weer van volgende week niet voorspellen: het is niet erg waarschijnlijk dat we dat wel kunnen voor het klimaat van volgende eeuw. Het klimaat beschreven als een periode van dertig jaar betekent dat een onafhankelijke toetsing pas in de verre toekomst mogelijk is: voorspellingen zijn gebaseerd op interpretaties van observaties uit het verleden. Dat die het verleden ‘fitten’ is nogal wiesdes. In 1998 verscheen het beruchte ‘hockeystick’-artikel in *Nature* van Mann e.a. (het verloop van de wereldtemperatuur sinds het begin van de jaartelling lijkt op een liggende hockeystick, *red.*). De kritiek van onder anderen de Canadezen McIntyre en McKittrick was stevig statistisch onderbouwd. De wetenschappelijke wereld splitste zich daarop in gelovigen en ongelovigen die elkander bedachten met koosnaampjes als alarmist en negationist. De wijze pleitte voor afwachten, observeren en studeren: de economische implicaties waren enorm. Twintig jaar later mag het debat worden afgesloten. Klimaatmodellen zijn verlies van tijd, geld en vertrouwen van het publiek geweest. Ze zijn niet toetsbaar. Je kunt geen onderscheid maken tussen waar en onwaar; hoogstens vaststellen dat dezelfde groepen wetenschappers met dezelfde belangen en dezelfde vooroordelen dezelfde resultaten behalen. Het woord is aan de feiten. Die spreken nu klare taal. Het klimaat warmt op, sneller dan voorspeld. Wie mij terug bij de klimaatles haalden, zijn de jonge meiden:

Anuna de Wever en Kyra Gantois in België en hun inspiratiebron Greta Thunberg uit Zweden. Anuna, tijdens haar eerste klimaat-acties vorig jaar 17, liep zowat een perfect parcours. Greta, 15 jaar toen ze met haar schoolstaking begon, schoot onlangs ferm uit de slof tijdens een toespraak voor de VN. Maar mag een puber ook eens handelen als een puber? Ik herkende moeiteloos mijn ontketende dochter op die leeftijd, als ze vuur spuwde tegen de waardevolle ideeën van haar vader. Greta is nu 16: samen met Anuna en Kyra reken ik haar tot mijn belangrijkste bronnen van inspiratie. Dat is Al Gore, Bono en Obama niet gelukt. De modale levensduur is niet ver meer van de 90 jaar. Greta’s kleinkinderen (als ze haar waardevolle genen wil doorgeven) zullen het jaar 2100 beleven, tijdens hun levensduur wordt nageslacht geboren dat de 2200 haalt. Ver in de tijd is dat echt niet. De wereld in 2200 moet beter zijn dan vandaag. Dat wordt meer dan een tandje bijsteken.

Het is déjà vu. Als 15-jarige ging ik bewust nadenken over de staat van de wereld, wat uiteindelijk leidde tot medische studies, Afrika en een hobbelige levensloop met het mooiste vak van de wereld als reddingsboei. Ik heb toen nooit bedacht dat ik het jaar 2000 ging beleven – we schrijven al bijna 2020. Het is ook een bewustwording van mijn status. Het is tijd om plaats te ruimen voor jong geweld. Er zijn meer dan genoeg mijmerende blanke mannen van middelbare leeftijd of ouder. 2019 wordt mijn laatste jaargang in *Medisch Contact*. Als ik tips mag geven voor opvolging: het is liefst een jonge vrouw. Opgepakt zijn door de politie tijdens enige betoging voor enige goede zaak strekt tot voorkeur. ■